

Predmet C-142/22

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

2. ožujka 2022.

Sud koji je uputio zahtjev:

Supreme Court (Irska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

25. veljače 2022.

Žalitelj:

O. E.

Druga stranka u postupku:

Minister for Justice and Equality

SUPREME COURT (VRHOVNI SUD, IRSKA)

[omissis]

**U PREDMETU KOJI SE ODNOSI NA ČLANAK 267. UGOVORA O
FUNKCIONIRANJU EUROPSKE UNIJE I U PREDMETU KOJI SE
ODNOSI NA UPUĆIVANJE ZAHTJEVA ZA PRETHODNU ODLUKU
SUDU EUROPSKE UNIJE**

[omissis] [sastav Supreme Courta (Vrhovni sud)]

[omissis]

**U PREDMETU KOJI SE ODNOSI NA ZAHTJEV U SKLADU S
ČLANKOM 22(7) EUROPEAN ARREST WARRANT ACTA (ZAKON O
EUROPSKOM UHIDBENOM NALOGU) IZ 2003. KAKO JE
ZAMIJENJEN ČLANKOM 80. CRIMINAL JUSTICE (TERRORIST
OFFENCES) ACTA (ZAKON O KAZNENOM PRAVOSUĐU (KAZNENA
DJELA TERORIZMA)) IZ 2005.**

I U PREDMETU O. E.-a (DATUM ROĐENJA: 9. rujna

1980.)

IZMEĐU

**MINISTERA FOR JUSTICE AND EQUALITY (MINISTAR PRAVOSUĐA
I JEDNAKOSTI, IRSKA)**

PODNOŠITELJ ZAHTJEVA

I

O. E.-a

DRUGA STRANKA U POSTUPKU

**ODLUKA OD 25. VELJAČE 2022. KOJOM SE UPUĆUJE ZAHTJEV
SUDU EUROPSKE UNIJE U SKLADU S ČLANKOM 267. UGOVORA**

Žalba druge stranke u postupku podnesena 6. srpnja 2021. protiv presude i rješenja Court of Appeals (Žalbeni sud, Irska) [*omissis*] donesenih 27. svibnja 2021. kojima se odbija žalba druge stranke u postupku na presudu i rješenje High Courta (Visoki sud, Irska) [*omissis*] donesene 27. svibnja 2020. prema kojima treba prihvatiti prijedlog podnosioca zahtjeva, a High Court (Visoki sud) treba dati pristanak na postupak koji je protiv druge stranke u postupku pokrenut u državi članici izdavateljici uhiđenog naloga, Nizozemskoj, u odnosu na sljedeća kaznena djela navedena na stranici 3. odlomku 4. dokumenta naslovljenog „Dopunski europski uhiđbeni nalog” od 18. srpnja 2019., odnosno: „*članak 289. nizozemskog Kaznenog zakonika: sudioništvo u ubojstvu 15. prosinca 2015.; članak 46.a i članak 289. nizozemskog Kaznenog zakonika: neuspješno poticanje na ubojstvo u razdoblju od 1. studenoga 2015. do 25. studenoga 2015., uključujući taj dan*” i rješenja kojim se ukidaju navedena presuda i rješenje na temelju i kao što je utvrđeno žalbom predanom radi rasprave na daljinu pred ovim sudom 2. prosinca 2021.

[*omissis*] [navodi o postupku]

S obzirom na to da je donošenje presude u tom predmetu određeno za 18. veljače 2022., a presuda je donesena elektroničkim putem na taj datum te su stranke imale mogućnost iznijeti svoja očitovanja o nacrtu rješenja kojim se upućuje zahtjev za prethodnu odluku

i da se čini da su činjenice i postupak onakvi kakvima su navedeni i uključeni u ovdje priloženoj odluci kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku

te da pored navedenoga ovaj sud smatra da se rješavanjem sporova među strankama ovog zahtjeva otvaraju pitanja koja se odnose na pravilno tumačenje određenih odredaba prava Unije, odnosno u pogledu tumačenja članka 27. Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom

uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (SL 2002., L 190, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 83. i ispravak SL 2013., L 222, str. 14.)), kako je provedena u irskom pravu odredbama Zakona o europskom uhidbenom nalogu iz 2003. (kako je izmijenjen),

na temelju članka 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, **OVAJ SUD ODLUČIO JE UPUTITI** Sudu Europske unije sljedeća pitanja, kao što je to navedeno u spomenutoj odluci kojom se upućuje prethodno pitanje:

1. Treba li članak 27. Okvirne odluke tumačiti na način da se odlukom o predaji osobe uspostavlja pravni odnos između te osobe, države članice izvršenja i države članice izdavateljice uhidbenog naloga na način da svako sporno pitanje iz te odluke koje se smatra konačno utvrđenim treba također smatrati utvrđenim za potrebe postupka ishođenja pristanka na daljnji kazneni progon ili kažnjavanje zbog drugih kaznenih djela?
2. Ako je odgovor na prvo pitanje taj da se člankom 27. ne zahtijeva takvo tumačenje, povređuje li se nacionalnim postupovnim pravilom načelo djelotvornosti ako se njime onemogućuje osobi o kojoj je riječ da se u okviru zahtjeva za pristanak pozove na relevantnu presudu Suda Europske unije donesenu u razdoblju nakon rješenja o predaji?

TE SE NALAŽE odgoda daljnje rasprave o ovoj žalbi dok Sud Europske unije ne donese prethodnu odluku o navedenim pitanjima ili do donošenja novog rješenja u međuvremenu.

[omissis]

Izvršno 28. veljače 2022.

AN CHUIRT UACHTARACH

SUPREME COURT (VRHOVNI SUD)

[omissis] [sastav Supreme Courta (Vrhovni sud)]

između

**U PREDMETU KOJI SE ODNOSI NA ZAHTJEV U SKLADU S
ČLANKOM 22(7) EUROPEAN ARREST WARRANT ACTA (ZAKON O
EUROPSKOM UHIDBENOM NALOGU) IZ 2003. KAKO JE
ZAMIJENJEN ČLANKOM 80. CRIMINAL JUSTICE (TERRORIST
OFFENCES) ACTA (ZAKON O KAZNENOM PRAVOSUĐU (KAZNENA
DJELA TERORIZMA)) IZ 2005.**

**MINISTER FOR JUSTICE AND EQUALITY (MINISTAR PRAVOSUĐA I
JEDNAKOSTI)**

Druga stranka u postupku

-i-

O. E.

Žalitelj

Odluka suda od 28. veljače 2022. kojim se Sudu Europske unije upućuje zahtjev za prethodnu odluku o određenim pitanjima u vezi s tumačenjem prava Unije u skladu s člankom 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije

Uvod

- 1 Žalba podnesena Supreme Courtu (Vrhovni sud) odnosi se na tumačenje članka 27. Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica, (SL 2002., L 190, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 83. i ispravak SL 2013., L 222, str. 14.)), kako je provedena u irskom pravu odredbama Zakona o europskom uhidbenom nalogu iz 2003. (kako je izmijenjen).
- 2 Žalitelj je predan Kraljevini Nizozemskoj na temelju tri europska uhidbena naloga. Ta je odluka *res judicata* u irskom pravu te je žalitelju suđeno, osuđen je i izrečena mu je kazna u tim predmetima na temelju nizozemskog prava.
- 3 High Court of Ireland (Visoki sud Irske), pravosudno tijelo izvršenja, primio je zahtjev za pristanak na njegov daljnji kazneni progon i zatvaranje zbog drugih, odvojenih kaznenih djela. Žalitelj se protivi davanju takvog pristanka zbog toga što osobe koje su izdale tri prvotna uhidbena naloga nisu, u skladu s pravom Unije, imale status „pravosudnih tijela koja izdaju uhidbeni nalog”. Iako u irskom pravu nije riječ o ponovnom pokretanju odluke o predaji, on ističe da se pristanak na daljnji kazneni progon ne može dati ako uhidbeni nalozi koji su doveli do te odluke nisu valjano izdani.
- 4 U bitnome, pitanje o kojem treba odlučiti Supreme Court (Vrhovni sud) jest treba li žalitelju dopustiti da iznese taj argument, i da se u tu svrhu pozove na retroaktivni učinak određenih presuda Suda Europske unije, ili može li ga se nacionalnim postupovnim pravilom spriječiti da to učini. Nacionalno pravilo na koje se spor sada usmjerio poznato je kao zahtjev *estoppel* koji je potkategorija unutar širih načela *res judicate*.

Kontekst

- 5 Među strankama su nesporne činjenice iz predmeta, a njegov se kontekst lako može sažeti. Tijekom 2017. žalitelj je rješenjem High Courta (Visoki sud) predan Kraljevini Nizozemskoj na temelju triju europskih uhidbenih naloga (u daljnjem

tekstu: EUN) primljenih od te države. EUN-ovima, koji su izdani na različite datume 2016., tražila se predaja radi suđenja zbog optužba koje su se među ostalim odnosile na pranje novca, napad i pokušaj ubojstva. Dva je uhiđbena naloga izdalo Državno odvjetništvo u Amsterdamu, a jedan odjel nacionalnog državnog odvjetništva. U ime žalitelja podneseni su prigovori na predaju, koje je sve High Court (Visoki sud) odbio ([*omissis*] vidjeti Minister for Justice protiv O. E.-a (neobjavljeno, doneseno 2. veljače 2017.)). Jasno je da tada nijedan prigovor nije podnesen u vezi s činjenicom da su uhiđbene naloge izdali državni odvjetnici. U okviru svoje analize, sutkinja High Courta (Visoki sud) izričito je uputila na to da je dva amsterdamska uhiđbena naloga izdalo „*nadležno pravosudno tijelo*”. Presuda ne sadržava izričito upućivanje na status naloga nacionalnog državnog odvjetnika, ali, jednako tako, nema razloga za pretpostavku da je sud smatrao da on ima drukčiji status od druga dva naloga. Na više mjesta u presudi upućivalo se na odgovore koje su državni odvjetnici davali na zahtjeve za pružanje dodatnih informacija, a ti su se odgovori smatrali pouzdanima.

- 6 Žalitelj nije išao za time da podnese žalbu protiv te presude i predan je Nizozemskoj. Za kaznena djela iz tih uhiđbenih naloga mu je suđeno, osuđen je i izrečena mu je kazna od 18 godina zatvora.
- 7 Nizozemska su tijela stoga tražila pristanak High Courta (Visoki sud), kao pravosudnog tijela izvršenja, na daljnji kazneni progon i zatvaranje žalitelja zbog daljnjih optužbi koje nisu bile predmet nijednog od izvornih EUN-a. Davanje takvog pristanka, koji podrazumijeva odricanje od onoga na što se u nacionalnom pravu upućuje kao na pravilo specijalnosti, predviđeno je člankom 27. Okvirne odluke koja je u toj jurisdikciji provedena člankom 22(7) Zakona o europskom uhiđbenom nalogu iz 2003., kako je izmijenjen. Protiv žalitelja već je proveden postupak u kojem je proglašen krivim i osuđen na kaznu doživotnog zatvora na temelju nove optužbe, no pristanak pravosudnog tijela izvršenja potreban je da bi se mogla izvršiti ta daljnja presuda kojom mu se oduzima sloboda.
- 8 Prvotni zahtjev za pristanak u ovom predmetu, kojim je pokrenut postupak iz članka 22(7), High Courtu (Visoki sud) je uputio nizozemski državni odvjetnik 1. svibnja 2019. Sud je 27. svibnja 2019. donio presudu u predmetu OG i PI (Državno odvjetništvo u Lubecku i Zwickauu) (C-508/18 i C-82/19/PPU) (u daljnjem tekstu: OG i PI). Presudio je da se državni odvjetnici ne mogu smatrati „*pravosudnim tijelima koja izdaju uhiđbeni nalog*” u smislu Okvirne odluke ako su oni, izravno ili neizravno, u okviru svoje ovlasti za donošenje odluka o EUN-ima, izloženi riziku podređenosti vanjskim nalogima ili uputama, u konkretnom slučaju, izvršne vlasti.
- 9 High Court (Visoki sud) zaprimio je 23. srpnja 2019. zahtjev za pristanak. Tada je druga stranka u postupku (u daljnjem tekstu: ministar) na sudu priznala da nizozemski državni odvjetnik nije „*pravosudno tijelo*” te je izgleda iz tog razloga zahtjev povučen, a rješenje nije doneseno. Međutim, nekoliko dana kasnije zaprimljen je drugi zahtjev za pristanak. Njega je na zahtjev državnog odvjetnika izdao sudac istrage iz Amsterdama. Čini se da je u Nizozemskoj uvedeno novo

zakonodavstvo, s učinkom od 13. srpnja 2019., kojim se predviđa da EUN-ove trebaju izdavati suci.

Pravni okvir

- 10 Europski uhidbeni nalog definiran je člankom 1. Okvirne odluke kao „*sudska odluka koju izdaje država članica s ciljem da druga država članica uhiti i preda traženu osobu radi vođenja kaznenog progona, izvršenja kazne zatvora ili naloga za oduzimanje slobode*”. „*Pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog*” utvrđeno je člankom 6. kao „*pravosudno tijelo države članice koja izdaje uhidbeni nalog koje je nadležno za izdavanje europskog uhidbenog naloga u skladu s pravom te države*”. Kao što je to utvrđeno u predmetu OG i PI (Državno odvjetništvo u Lubecku i Zwickauu) (C-508/18 i C/82/19) (u daljnjem tekstu: OG i PI), pojam „pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog” autonoman je pojam prava Unije.
- 11 Članak 27. Okvirne odluke odnosi se na mogući kazneni progon osobe koja je predana zbog kaznenih djela koja nisu ona navedena u EUN-u na kojem se temelji predaja. U stavku 2. tog članka utvrđuje se opće pravilo da se protiv osobe ne može voditi kazneni progon i ne može joj se izreći presuda ili na drugi način oduzeti sloboda zbog kaznenog djela koje je počinjeno prije njezine predaje, a razlikuje se od onog zbog kojega je predana. Na temelju stavka 1. države članice mogu poslati obavijest Glavnom tajništvu Vijeća o svojoj suglasnosti za neprimjenu tog pravila. Irska to nije učinila te se stoga primjenjuje opće pravilo uz iznimke utvrđene stavkom 3. Relevantna iznimka za ovu žalbu je ona iz stavka 3. točke (g) kojom se predviđa davanje pristanka pravosudnog tijela izvršenja. Stavkom 4. predviđa se da se zahtjev za pristanak predaje pravosudnom tijelu izvršenja. Pristanak se mora dati, ili odbiti, na istoj osnovi kao i u slučaju zahtjeva za predaju, odnosno upućivanjem na razloge iz članka 3. i 4.
- 12 Slične definicije nalaze se u Zakonu o europskom uhidbenom nalogu iz 2003., kako je izmijenjen. EUN je „*nalog, rješenje ili odluka pravosudnog tijela*”. „*Pravosudno tijelo*” obuhvaća „*suca ili drugu osobu koja je zakonom države članice o kojoj je riječ ovlaštena obavljati funkcije istovjetne ili slične onima koje na temelju članka 33. može obavljati sud u toj državi.*” (odnosno funkciju izdavanja EUN-a). „*Pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog*” je „*pravosudno tijelo u državi izdavateljici uhidbenog naloga koje je izdalo relevantni predmetni nalog*”. „*Država izdavateljica uhidbenog naloga*” je „*država članica [...] čije je pravosudno tijelo izdalo taj europski uhidbeni nalog*”.
- 13 Članak 22. Zakona iz 2003. u cijelosti je zamijenjen na temelju članka 80. Zakona o kaznenom pravosuđu (kaznena djela terorizma) iz 2005. Člankom 22(7) sada se predviđa:

(7) *High Court (Visoki sud) može, u pogledu osobe koja je na temelju ovog zakona predana državi izdavateljici uhidbenog naloga, dati pristanak na:*

(a) postupak koji je u državi izdavateljici uhidbenog naloga protiv te osobe pokrenut zbog kaznenog djela,

(b) izricanje kazne u državi izdavateljici uhidbenog naloga, uključujući kaznu koja se sastoji od ograničenja slobode, zbog kaznenog djela, ili

(c) postupak protiv osobe u državi izdavateljici uhidbenog naloga ili oduzimanje slobode toj osobi radi izvršenja kazne ili mjere oduzimanja slobode zbog kaznenog djela,

po primitku pisanoga zahtjeva u tom smislu od države izdavateljice uhidbenog naloga.

- 14 Stavkom 8. (zamijenjenim člankom 15. European Arrest Warrant (Application to Third Countries and Amendment) and Extradition (Amendment) Acta 2012) (Zakon o europskom uhidbenom nalogu (primjena na treće zemlje i izmjena i dopuna) i izručenju (izmjena) iz 2012.) predviđa se da pristanak iz stavka 7. treba odbiti ako je predmetno kazneno djelo ono za koje se osoba ne bi mogla, na temelju dijela 3. tog zakona, predati. (U dijelu 3. navode se odredbe koje se odnose na temeljna prava, korespondenciju, načelo *ne bis in idem*, kazneni progon tražene osobe unutar države na temelju istih navodnih djela, dob za kaznenu odgovornost, izvanteritorijalnost i suđenja *in absentia*.)
- 15 Može biti relevantno istaknuti da prije uvođenja sustava europskog uhidbenog naloga irski sudovi nisu imali ovlast odricanja od pravila specijalnosti; tu je ovlast imao isključivo ministar pravosuđa (u skladu s odredbama Extradition Acta 1965 (Zakon o izručenju iz 1965.)). To se i dalje primjenjuje na izručenja koja nisu povezana s Unijom.

Postupak

- 16 High Court (Visoki sud) nije prihvatio žaliteljeve prigovore na zahtjev za pristanak, pri čemu je bila riječ o tome primjenjuje li se načelo *res judicata*. Taj je sud presudio da je argument koji je pokušao istaknuti isključen nacionalnim pravilima kojima je odluka iz 2017. postala pravomoćna (vidjeti Minister for Justice and Equality protiv O. E.-a [2020.] IEHC 369). Podnio je žalbu. Do trenutka pokretanja postupka pred Courtom of Appeal (Žalbeni sud) Sud je donio presudu u predmetu Kazneni postupak protiv AZ (C-510/19 – „AZ”) u kojoj se izjasnio da se nizozemsko državno odvjetništvo ne može smatrati „pravosudnim tijelom” u smislu Okvirne odluke.
- 17 Court of Appeal (Žalbeni sud) bio je suglasan s ministrovim argumentom da iako se o pitanju koje se sada postavlja možda nije raspravljalo u prvotnom postupku EUN-a High Courta (Visoki sud), sutkinja High Courta (Visoki sud) ga je „*inkvizitorno*” razmatrala i o njemu donijela odluku. U tim se okolnostima pojavio zahtjev *estoppel* kojim se spriječilo izravno osporavanje njezina utvrđenja u tom pogledu ili usputno osporavanje naloga za predaju.

- 18 Ministrov argument prema kojem se nacionalna pravila o pravomoćnosti presuda ne dovode u pitanje odlukama Suda također je prihvaćen. Court of Appeal (Žalbeni sud) potvrdio je da je Sud izričito odbio ograničiti vremenske učinke svojih odluka u predmetu OG i PI te u predmetu AZ. Međutim, u mnogo je predmeta, uključujući Asturcom Telecomunicaciones S.L. protiv Nogueiras [2009.] E.C.R. I-9579 naglasio važnost načela da se sudske odluke koje su postale konačne, nakon isteka prava na žalbu ili žalbenih rokova, ne mogu dovoditi u pitanje. Pravom Unije nije se zahtijevala neprimjena postupovnih pravila u pogledu tog načela, čak i ako bi se time nacionalnom sudu omogućilo da ispravi povredu neke odredbe prava Unije. To je pak načelo bilo podređeno načelima djelotvornosti i ekvivalentnosti, no žalitelj nije tvrdio da bi se navedena načela povrijedila primjenom pravila o pravomoćnosti presuda u ovom predmetu. Stoga je Court of Appeal (Žalbeni sud) odbio žalbu (vidjeti Minister for Justice and Equality protiv O. E-a [2021.] IECA 159).
- 19 Supreme Court (Vrhovni sud) je 22. rujna 2021. dopustio novu žalbu. Smatrao je da se u predmetu postavljaju pitanja od općeg javnog interesa u pogledu tumačenja Zakona o Europskom uhidbenom nalogu iz 2003.; odnos između prvotnog naloga za predaju i zahtjeva za pristanak na daljnji kazneni progon i zatvaranje; učinak odluka Suda na taj odnos; pitanje opsega, ako postoji, u kojem bi se pojmovi *res judicata* i zahtjev *estoppel* mogli pojaviti u postupku EUN-a (vidjeti [2021.] IESCDT 108).
- 20 Žalitelj prihvaća da je odluka da se naloži njegova predaja iz 2017., u irskom pravu, *res judicata* i da se pravom Unije ne bi zahtijevalo ponovno otvaranje postupka. Njegov glavni prigovor na davanje pristanka (i jedini koji se još uzima u obzir) temelji se na zakonskim uvjetima kojima se uređuje postupak davanja pristanka. U svrhu članka 22(7) zahtjev za pristanak treba podnijeti „država izdavateljica uhidbenog naloga”, a „država izdavateljica uhidbenog naloga” definira se kao ona država čije je „pravosudno tijelo” izdalo prvotni EUN. Argument je taj da se Nizozemsku ne može smatrati „državom izdavateljicom uhidbenog naloga” jer, prema pravu Unije, državni odvjetnici koji su izdali EUN nisu „pravosudna tijela”.
- 21 U tvrdnji da se načela *res judicata* ne primjenjuju na predmete izručenja žalitelj se poziva na odluke nacionalnih sudova. Nesporno je da se zahtjev *estoppel* može postaviti, ali je u tom pogledu argument da se on ne može primijeniti ako je došlo do bitne izmjene pravnih okolnosti. Navodi se da je presuda u predmetu OG i PI u tom pogledu važna izmjena. Argument je taj da, iako se odnosi na postupak predaje, postupak davanja pristanka ipak predstavlja „samostalan” predmet u kojem žalitelj ima jednaku slobodu iznošenja bilo kojeg argumenta o valjanosti zahtjeva kao što bi imao da je riječ o običnom EUN-u. Osobito se upućuje na presudu u predmetu AZ i isticanje prema kojem pristanak može ugroziti slobodu osobe o kojoj je riječ jer može rezultirati strožom kaznom. Pored navedenoga, navodi se da bi omogućavanje ministru da se pozove na načela *res judicata* i zahtjev *estoppel* u ovom predmetu značilo da bi irski sudovi, u kasnijem postupku

koji se odnosi na potpuno različita kaznena djela, trebali djelovati uz nesporno pogrešnu pretpostavku s obzirom na pravo Unije.

- 22 Ministar ne osporava tumačenje tog zakona koje predlaže žalitelj niti upućuje na to da se Okvirnom odlukom zahtijeva drukčije tumačenje. On međutim tvrdi da treba smatrati da je o svakom pitanju koje se postavilo u vezi s nadležnošću nizozemskih državnih odvjetnika da djeluju u svojstvu „pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog” konačno odlučio High Court (Visoki sud) 2017. i da se zahtjev *estoppel* primjenjuje na to konačno utvrđenje tako da se pitanje njihove nadležnosti sada ne može ponovno postaviti. Iako u tom pogledu ne postoji irski autoritet, ministar se oslanja na *dicta* iz nekoliko presuda u smislu da se zahtjev *estoppel* može, teoretski, pojaviti u kontekstu izručenja na isti način i uz poštovanje istih kriterija kao u redovnom građanskom postupku.
- 23 Ministar ne spori to da treba smatrati da odluke Suda imaju retroaktivni učinak. Međutim, ističe da u skladu s pravom Unije taj čimbenik ne utječe na djelovanje tog nacionalnog pravila, uz uvjet da se njime ne povređuju načela djelotvornosti i ekvivalentnosti. Ističe se da presude u predmetu OG i PI te AZ nisu promijenile zakon, već su ga jednostavno pojasnile. Stoga one nisu unijele bitnu izmjenu u pravne okolnosti. Prvotnu odluku o predaji žalitelja stoga treba smatrati pogreškom u odnosu na nadležnost koja se više ne može ponovno isticati.

Presuda Supreme Courta (Vrhovni sud)

- 24 Sud je donio presudu (vidjeti [2022.] IESC 10) koja se odnosi na relevantna načela nacionalnog prava i prava Unije.
- 25 Nacionalni zakon o *res judicata* i zahtjev *estoppel* nisu jednostavni (osobito zbog ne uvijek dosljedne uporabe terminologije). Sljedeći sažetak ne odnosi se na povezane pojmove usputnog osporavanja, zlouporabe postupka ili pravila da stranke moraju iznijeti cijeli svoj predmet u prvom postupku i da ne smiju zadržati argument koji im ide u korist da bi ga istaknule u novom postupku čiji je cilj ukinuti negativnu odluku.
- 26 Načelno, predmet može rezultirati zahtjevom *estoppel* ako:
- (i) je presudu donio nadležni sud,
  - (ii) je odluka pravomoćna u pogledu merituma,
  - (iii) se presudom odlučilo o pitanju koje stranka pokušava postaviti u kasnijem postupku i
  - (iv) su stranke iste osobe (ili zainteresirane stranke) kao i stranke u postupku u okviru kojeg se postavilo pitanje *estopela*.

- 27 Navedeni kriteriji proizlaze iz odluka Surpeme Courta (Vrhovni sud) u predmetima Belton protiv Carlow County Councila (Vijeće Okruga Carlow) [1997.] 1 I.R. 172 i Sweeney protiv Bus Atha Cliatha [2004.] 1 I.R. 576, a nedavno se o njima raspravljalo u presudi [*omissis*] u predmetu George protiv AVA Trade (EU) Limiteda [2019.] IEHC 187.
- 28 Međutim, važno je navesti da, neovisno o pitanjima poput prijevare (koja se očito ne pojavljuje u ovom predmetu), uloga zahtjeva *estoppel* podliježe brojnim ograničenjima. Jedno od njih je i mogući učinak sudske odluke koja predstavlja pravni presedan. Njime se onemogućava stranci u postupku čiji je predmet riješen da ponovno pokrene postupak, već se na njega može pozvati u pitanjima ili predmetima koji još nisu konačno riješeni, čak i ako je ranija odluka o tom pitanju, u zasebnom predmetu, donesena protiv osobe o kojoj je riječ. Isto tako, zakonodavnom promjenom može se onemogućiti isticanje *estoppela*.
- 29 U kontekstu javnog prava, na *estoppel* se ne može pozivati ako se postavlja pitanje pravilnog tumačenja zakona ili odredbe Ustava. Bilo bi protivno javnom poretku dopustiti da se o tom pitanju odluči na temelju odricanja ili priznanja stranaka ili pogreškom suca. Stoga, kada se pitanje odnosi na tumačenje zakona kojim se odobrava opetovana naplata poreza ili drugog javnog davanja, činjenica da je sud prethodno utvrdio odgovornost na temelju tumačenja koje je relevantnoj odredbi dao neki sudac može dovesti do toga da odluka u kojoj je dano to tumačenje postane *res judicata* u odnosu na zahtjev istaknut u tom postupku. Međutim, to ne sprječava stranku da ponovno postavi to pitanje u okviru nekog kasnijeg zahtjeva (iako, ovisno o okolnostima, ta stranka može izgubiti na temelju doktrine presedana, s obzirom na to da je o tom pitanju već odlučivao sud višeg ili istog stupnja).
- 30 Zahtjev *estoppel* nema ulogu u kaznenim postupcima.
- 31 Izručenje se tradicionalno opisuje kao jedinstveno područje u irskom pravu. To je bio slučaj prije uvođenja sustava europskog uhidbenog naloga i općenito se pripisivao činjenici da je sud pred kojim se vodi postupak izručenja imao inkvizitorniju ulogu nego u okviru uobičajenog kontradiktornog postupka. Smatra se da se s tom značajkom nastavlja u kontekstu EUN-a i ona se naglašava pravom suda da traži informacije od države koja izdaje uhidbeni nalog ako se to ocijeni potrebnim. Stoga odluka suda manje nego inače ovisi o dokazima i argumentima koje su istaknule stranke.
- 32 Katkad se navodi da načela *res judicata* nemaju ulogu kod izručenja. Međutim, kada se bolje razmotri, očito je tu riječ o pretjeranom pojednostavljenju. Odluka o nalaganju ili odbijanju predaje postaje *res judicata* kada ima status pravomoćne presude. Međutim, brojnim je odlukama utvrđeno da odluka o odbijanju predaje zbog nedostataka u nalogu koji je temelj zahtjeva ne predstavlja prepreku ispitivanju novog naloga. U određenim relevantnim presudama postoje *dicta* kojima se upućuje na to da se *estoppel* ipak može pojaviti u odnosu na određeno pitanje o kojem se odlučilo u ranijem postupku. Tako, na primjer, kad bi se

odbijanje temeljilo na utvrđenju o određenoj stvari, kojom se kasniji nalog ne bi bavio, pravosudno tijelo izvršenja moglo bi utvrditi da je došlo do *estoppela* (ili da je drugi zahtjev za predaju zlouporaba postupka).

- 33 Supreme Court (Vrhovni sud) izražava bojazan da bi, ako presudi da je u ovom predmetu došlo do *estoppela*, taj zaključak mogao ograničiti retroaktivni učinak presuda Suda, omogućiti ponavljanje pravne pogreške i u nedopustivom opsegu smanjiti učinkovitost sudske zaštite u okviru postupka EUN-a. S druge strane, ako odluči da nije došlo do *estoppela*, žalitelj će dobiti prednost koju ne bi mogao dobiti da je to pitanje istaknuo u ranijem postupku u pogledu predaje. Taj zaključak proizlazi iz činjenice da bi se takav argument neizbježno morao prihvatiti u tom stadiju, čak i kad bi bilo potrebno upućivanje Sudu. Međutim, u irskom pravu tada ne bi postojala prepreka za ispitivanje novog naloga koji bi izdao sudac nakon izmjene relevantnog nizozemskog prava. S obzirom na kronologiju događaja koji su stvarno nastupili, ako žalitelj sada uspije, izgleda da je situacija nepovratna.
- 34 Prema mišljenju Supreme Courta (Vrhovni sud), odgovor na pitanje treba li se žalitelju sada dozvoliti da se pozove na argument o statusu prvotnih naloga ovisi o pravilnoj pravnoj kvalifikaciji odnosa između postupka predaje i postupka davanja pristanka. Ako je pravilno smatrati ih odvojenim, „samostalnim”, postupcima, pri čemu se bilo koji prigovor koji je dotična osoba mogla podnijeti u zahtjevu za predaju može obuhvatiti novim, ili daljnjim, argumentom u zahtjevu za pristanak, tada se *estoppel* ne pojavljuje. Ako se, s druge strane, oni smatraju toliko usko povezanim da se pitanje koje je nužno riješeno u odluci o predaji mora smatrati riješenim u svrhu odluke o pristanku, žalitelju se neće dopustiti da se u tom stadiju pozove na argument koji se odnosi na status „pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog”.
- 35 S obzirom na to da je postupak davanja pristanka uređen zakonodavstvom kojim se provodi članak 27. Okvirne odluke, ovaj sud smatra da je riječ o pitanju o kojem treba odlučiti u okviru prava Unije. Sud još smatra da nije riječ o slučaju obuhvaćenom doktrinom *acte clair*. S obzirom na presude u predmetima CILFIT (C-283/81 EU:C:1982:335) i Consorzio Italian Management i Catania Multiservizi (C-561/19 EU:C:2021:779) kao i na njegove vlastite obveze u svojstvu suda protiv čijih odluka prema nacionalnom pravu nema pravnog lijeka, ovaj sud stoga smatra nužnim zatražiti od Suda odluku u skladu s člankom 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Zahtjev za ubrzani ili hitni postupak

- 36 Žalitelj je u pritvoru u Nizozemskoj, a tijela te države su naravno zainteresirana za hitno razjašnjenje njegova pravnog statusa. U tim okolnostima Supreme Court (Vrhovni sud) traži od Suda da razmotri primjenu ubrzanog ili hitnog postupka, kako je to predviđeno njegovim Poslovníkom.

Prehodna pitanja

[omissis] [Ponavljanje navedenih prethodnih pitanja]

RADNI DOKUMENT